

VÁLLALKOZÁS, KULTÚRA, POLGÁROSODÁS Heckenast Gusztáv (1811–1878) emlékkiállítás

Múzeumpedagógiai feladatlap 10–14 éveseknek

A következő feladatokat megoldhatjátok kiscsoportokban, párokban, vagy egyedül is. Egy íróeszközre lesz szükségetek hozzá, és körülbelül 45 percre. A kiállítóterben sétálva a kiállított tárgyak alapján tudtok majd válaszolni a kérdésekre.

Előzetes feladat

Válassz magadnak egy párt a csoportból!

Beszélgessetek arról, hogy mit jelentenek az alábbi szavak. Ezeket a kifejezéseket Heckenast Gusztávról mondták kortársai:

- a magyar könyvkiadás aranyembere
- könyvkereskedő
- nyomdatulajdonos
- mecénás

1. Nézd végig az első folyosó kiadványait!

1.1. A tárlókban Heckenast Gusztáv által elsőként kiadott gyermek- és ifjúsági könyveket látsz. Nevezd meg ezek közül azokat, amelyeket te is olvastál!

.....
.....

1.2. Milyen tankönyveket fedezel fel a tárlókban?

.....
.....

2. Menj be a kiállítóterbe! A bal oldali teremben (ahol a nyomdagép van), kezd el a megtekintést!

2.1. Melyik természeti katasztrófát ábrázolja a nyomdaterem festménye (ha szemben állsz a nyomdagéppel, balra mögötte a sarokban)?

.....
.....

2.2. Kit neveztek az „árvízi hajósnak”? Miért kapta ezt a nevet?

.....
.....

2.3. Keresd meg a festmény alatt lévő tárlóban a Heckenast rokona, Wigand Ottó által kiadott művet. E könyv érdekessége, hogy Wigand Lipcsében adta ki, BUKAREST impresszummal a cenzúra megtévesztésére, majd titkos csatornákon keresztül csempészték be a példányokat az országba, mint tiltott könyvet. Heckenast is részt vett a terjesztésében. Mi a mű címe?

.....

2.4. Heckenast Gusztávot is nagy kár érte az árvízben. Nézd meg a következő tárolókat, és írd ide legalább egy dolgot, ami segített neki átvészelni ezt a nehéz időszakot!

.....

.....

2.5. Kivel társult Heckenast?

.....

.....

2.6. Hogy hívták közös cégüket?

.....

2.7. Nézd meg a nyomdagép mögötti a jobb oldali tárolókat! Mely újság megjelenetése fűződik a Landerer–Heckenast társas céghez?

.....

.....

2.8. Ki volt a lap főszerkesztője 1844-ig?

.....

2.9. Ki volt a lap főszerkesztője 1848-ban?

.....

2.10. Nézd meg a nyomdagépet a terem közepén! Ilyen, és ehhez hasonló gépekkel dolgoztak a nyomdában. Mi a neve, és miért hívják így?

.....

.....

2.11. Milyen állatábrázolásokat látsz rajta?
Rajzold ide őket!

2.12. Párosítsd a nyomdai munkafolyamatokat a kiállításon látható tárgyak képeivel:

- a. betűöntés
- b. betűöntés
- c. festékezés
- d. szedés
- e. szedés
- f. nyomtatás

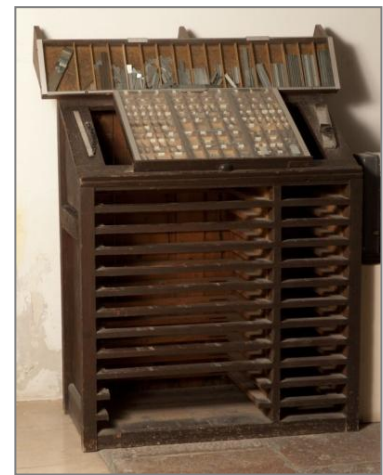

2.13. Állítsd sorszámozással helyes sorrendbe a munkafolyamatot!

... szedés   ... betűöntés   ... nyomtatás   ... festékezés

2.14. Barabás Miklós a 1848. március 15-i eseményeket ábrázoló képén Jókai a fő alak. Hol áll éppen? (A festménymásolat a nyomdagéptől jobbra látható a kiállítás első termében.)

.....

2.15. Nézd meg a nyomdával szemben lévő jobb oldali tárolókat! Melyik röpiratot sokszorosították a Columbia sajtón 1848. március 15-én?

.....

.....

3. Menj át a középső terembe! Itt Heckenast kiadványairól lesz szó.

3.1. Az összekötő ajtón belépve, a bal oldali falon nézd meg a táblázatokat és értelmezd őket!

3.2. Mely témakörben jelentetett meg legtöbb kiadványt Heckenast?

.....

3.3. Hány nyelven jelentek meg kiadványai?

.....

3.4. Melyik nyelven jelent meg a legtöbb kiadványa?

.....

3.5. Keres a tanulmányaidból ismert írókat vagy műveket a kiállítóterben, akiket, ill. akiknek műveit Heckenast adta ki! Párosítsd az írók, az alkotók portréit a műveikhez, amiket feljegyeztél!

.....

.....

.....

.....

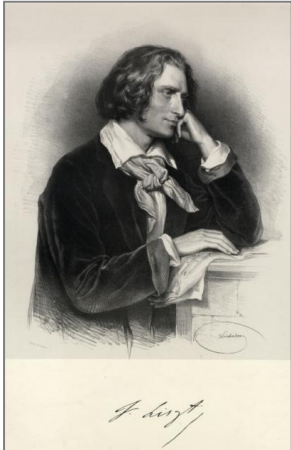
.....

.....

.....

.....

.....

4. Az összekötőajtón belépve jobbra egy kis szerkesztőséget rendeztünk be.

4.1. Nézd meg az asztalon látható képet, és írd ide, hogy nevezik ezt a képrögzítési eljárást? Ez volt a mai értelemben vett fénykép elődje. Petőfiről is ezzel a módszerrel készült ez a kép.

.....

.....

.....

5. Menj át a harmadik terembe! Itt Heckenast pilismaróti villáját idézzük meg.

A tehetős pesti polgárok, értelmiségiek életmódjához hozzátartozott, hogy a nyarakat a városon kívül töltötték. Heckenast a Dunakanyar festői kis helységében, Pilismaróton építtetett villát családja számára. A kiállítóterem berendezése a villa szalonjának hangulatát idézi.

5.1. Nézz körül a kiállítóterben, és képzelj el a látottak alapján, hogy mik voltak Heckenastnak és barátainak kedvelt szórakozásai?

Ki tervezte a villa épületét?

.....

5.2. Mely történelmi alakokat fedezed fel a festményeken?

.....

6. Menj ki a folyosóra!

6.1. Mire szolgált a jobbra látható gép?

.....

6.2. Milyen sajtótermékek kapcsolódtak Heckenast nevéhez?

.....

.....

.....